

Brüssel, 16. mai 2019
(OR. en)

9131/19

DEVGEN 100
SUSTDEV 82
ACP 54
COHAFA 43
RELEX 471
FIN 345
WTO 133
ONU 55
OCDE 3

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	16. mai 2019
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8313/19
Teema:	2018. aasta aruanne Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta aastal 2017 - Nõukogu järeldused (16. mai 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 16. mail 2019 toimunud nõukogu 3690. istungil vastu võetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad 2018. aasta aruannet Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta aastal 2017.

**Nõukogu järeldused, mis käsitlevad 2018. aasta aruannet Euroopa Liidu välistegevuse
rahastamisvahendite rakendamise kohta aastal 2017**

1. Nõukogu tervitab iga-aastast aruannet Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta aastal 2017¹. Sellega seoses kutsub nõukogu komisjoni üles tegema täiendavaid jõupingutusi, et parandada tulemuste kriitilist analüüsi ning aruande kvaliteeti, õigeaegsust ja loetavust. Nõukogu rõhutab, et iga-aastane aruanne on oluline vahend, mille abil teavitada kodanikke ja sidusrühmi ELi välistegevuse rakendamisest ja tulemustest.
2. Nõukogu kutsub üles tugevdama „ühtset visiooni“, „ühist tegevust“ ja „paremat koostööd“, nagu on soovitatud Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias ning uues Euroopa arengukonsensus, sealhulgas tehes edusamme usaldusväärsema, reageerimisvõimelisema ja ühtsema liidu suunas.
3. Nõukogu toonitab, et on oluline püüelda tõhusat mitmepoolsust ning tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist koostööd, samuti selliseid asjakohaseid ülemaailmseid algatusi nagu ülemaailmne kliimamuutuste liit+, ülemaailmne hariduspartnerlus ning ülemaailmne AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fond. Nõukogu rõhutab, et ELil ja selle liikmesriikidel tuleb tingimata veelgi tugevdada ühiseid jõupingutusi, tehes koostööd peamiste partneritega, et lahendada üleilmseid probleeme ja kasutada võimalusi aidata tõhusalt kaasa kestlikule arengule ja vaesuse kaotamisele selle kõikides vormides ja mõõtmetes.
4. Lisaks kinnitab nõukogu veel kord oma tingimusteta toetust inimõigustele, demokraatiale, heale valitsemistavale ja õigusriigi põhimõttele kogu maailmas ning tunnustab jõupingutusi nende edasiseks edendamiseks ja tugevdamiseks ELi välistegevuse, muu hulgas kohalike osalejate ja kodanikuühiskonna mõjuvõimu suurendamise kaudu.

¹ 5988/19 + ADD 1 + ADD 2.

5. Nõukogu toob esile edusammud, mida on tehtud kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle 17 kestliku arengu eesmärgi täitmiseks. Sellega seoses tervitab nõukogu edasist tööd, mida tehakse eesmärgiga integreerida poliitikavaldkondade sidusus ELi üldiste jõupingutustega kestliku arengu ja vaesuse kaotamise valdkonnas. Nõukogu kordab, et EL on võtnud endale kohustuse mitte jätta kedagi tagaplaanile ja jõuda esmalt kõige kaugemale maha jäänuteni.
6. Nõukogu avaldab eelkõige tunnustust muudetud Euroopa naabruspoliitika rakendamise eest, kaasa arvatud toetuse eest, mida on antud diferentseeritud lähenemisviisi ja suurema isevastutuse alusel poliitiliste, majandus- ja sotsiaalreformide, demokraatlike ümberkorralduste ja stabiliseerimise jaoks. Nõukogu rõhutab, et on oluline toetada stabiilsust ELi naabruses nii lõunas kui ka idas.
7. Seoses ELi laienemispoliitika rakendamisega kutsub nõukogu komisjoni üles jätkuvalt tugevdama selle rakendamist, eelkõige seoses õigusriigi põhimõttega seotud reformiprotsessidega ja keskendumisega lähenemisviisile „põhialused kõigepealt“.
8. Nõukogu tervitab 2017. aasta novembris toimunud Aafrika Liidu ja ELi 5. tippkohtumisega antud uut hoogu ja märgib positiivse asjaoluna samme, mida on tehtud Aafrika ja ELi strateegilise partnerluse tugevdamiseks. Nõukogu tunnistab ka Aafrika arenguriikide ees seisvaid erilisi väljakutseid ning toonitab sellega seoses, et on oluline suunata ametlik arenguabi kõnealusele mandrile, võttes samas täiel määral arvesse eri liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete.
9. Nõukogu rõhutab soolise võrdõiguslikkuse olulisust ning kordab ELi võetud kohustust edendada naiste ja tütarlaste täielikku inimõiguste kasutamist ja nende mõjuvõimu suurendamist. Nõukogu märgib rahuloluga, et soolist võrdõiguslikkust (peamise või olulise eesmärgina) edendavate ELi rahastatud koostöö- ja arengualaste algatuste osakaal on tõusnud 65%-ni, ning nõuab täiendavaid jõupingutusi, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise tegevuskava eesmärk 85%. Nõukogu tunnistab, et oluline on ELi rahastatud algatus „Spotlight“, mille eesmärk on kaotada kõik naiste- ja tütarlastevastase vägivalla vormid, ning nõuab ELi liikmesriikide järjekindlat kaasamist selle jälgimisse.

10. Peale selle tervitab nõukogu laste õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid muudetud ELi suuniseid ning ergutab tegema täiendavaid jõupingutusi, et tugevdada laste ja noorte sisulist kaasamist ELi välistegevuses.
11. Nõukogu on jätkuvalt sügavalt mures selle pärast, et üha enamates riikides väheneb kodanikuühiskonna tegutsemisruum. Nõukogu kinnitab veel kord, et ELi toetus kodanikuühiskonnale peaks kõigis partnerlustes olema selgemalt esile tõstetud ja ergutab tegema jõupingutusi tagamaks, et kõigis koostöövaldkondades võetakse arvesse strateegilisemat koostööd kodanikuühiskonnaga.
12. Nõukogu rõhutab, et keskkonnaseisundi halvenemine, kliimamuutused, äärmuslikud ilmastikuolud ja loodusõnnetused võivad vähendada arengu osas saavutatud edu ja majandusarengut, eriti vaestes riikides. Nõukogu tervitab ELi jõupingutusi nende küsimustega tegelemisel kooskõlas Pariisi kokkuleppega ning kutsub üles jätkama jõupingutusi, et tugevdada ja suurendada kliimaga seotud lisakasu ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seoses tehtavaid jõupingutusi ELi välistegevuses.
13. Nõukogu tervitab välisinvesteeringute kava rakendamist, mille eesmärk on ergutada erainvestoreid toetama kestlikku arengut ja töökohtade loomist Aafrikas ja Euroopa naabruses asuvates partnerriikides. Samuti tõstab nõukogu esile jõupingutused, mida on tehtud arengut soodustava digitaliseerimise (D4D) valdkonnas, ning ergutab komisjoni D4D lähenemisviisi veelgi rakendama. Nõukogu tunnistab, et parem ühenduvus võib samuti toetada riike kestliku arengu saavutamisel.
14. Nõukogu tervitab ELi pingutusi anda vajaduspõhist elupäästvat abi humanitaarkriisidest, sealhulgas pikaleveninud kriisidest mõjutatud inimestele kogu maailmas, tagades samas, et ei unustata inimesi vähem nähtavates kriisides. Nõukogu väljendab muret kogu maailmas, kaasa arvatud Euroopa naabruses, esineva humanitaarvajaduste jätkuva suurenemise pärast. Samuti rõhutab nõukogu vajadust jätkata jõupingutusi, et investeerida näljahäda ennetamisse ja tegeleda tõhusalt ägedate toidukriisidega nagu 2017. aastal Jeemenis, Kirde-Nigeerias, Somaalias ja Lõuna-Sudaanis aset leidnud kriisid. Nõukogu ergutab tegema täiendavaid jõupingutusi humanitaarabi, arengu ja rahu vahelise lõime toimivaks muutmiseks ning rõhutab, et on oluline tegutseda kooskõlas OECD arenguabi komitee soovitusetega humanitaarabi, arengu ja rahu vahelise lõime kohta, et tegeleda tõhusalt konfliktiolukordade ja kriisidega.

15. EL ja selle liikmesriigid kinnitavad taas kõiki oma individuaalseid ja ühiseid ametliku arenguabi kohustusi.² Nõukogu tuletab meelde, et ametlik arenguabi on endiselt väga oluline rahastamisallikas vähim arenenud riikide ja ebakindlate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest. Samuti tuletab nõukogu meelde, et vastavalt uuele Euroopa arengukonsensusele peaks ELi ja selle liikmesriikide arengukoostöö olema suunatud sinna, kus vajadus on suurim ja kus sellel võiks olla suurim mõju, eelkõige vähim arenenud riikidesse ning ebakindlas ja konfliktiolukorras olevatesse riikidesse, seejuures austades täielikult iga liikmesriigi prioriteete.
16. Peale selle kutsub nõukogu komisjoni üles pöörama tähelepanu madala sissetulekuga riigi staatusest välja tõusvate riikide spetsiifilistele probleemidele, osalema arengukoostöös, pidama poliitilist dialoogi ja tegema koostööd keskmiste tuludega riikidega kestliku arengu, vaesuse kaotamise, sissetulekute ebavõrdsuse, pikaleveninud pagulaskriiside ja muudes ühist huvi pakkuvates küsimustes ning töötama välja uuendusliku koostöö rohkem arenenud arenguriikidega, muu hulgas rahanduskoostöö raames ja sellest väljaspool.
17. ELi integreeritud lähenemisviis on soodustanud sidusamat ja terviklikumat tegutsemist diplomaatias, julgeoleku- ja kaitsepoliitikas, sealhulgas ÜJKP missioonides ja operatsioonides, arengukoostöös ja humanitaarabi valdkondades. Nõukogu tervitab edusamme seoses vastupanuvõime tugevdamise, konfliktide ennetamise, kriiside ohjamise ja stabiliseerimisega välismaal ning jõupingutustega suutlikkuse suurendamiseks julgeoleku ja arengu toetamiseks.
18. Samuti rõhutab EL vajadust jätkata jõupingutusi sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemiseks. Nõukogu ergutab komisjoni veelgi tugevdama Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi ja Türgi pagulasrahastu käimasolevat rakendamist.

² 8959/18 – nõukogu järeldused – „Investeerimine kestlikku arengusse“ ja 2018. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta.

19. Nõukogu tuletab meelde oma järeldusi ELi rahvusvahelise koostöö ja arengu tulemuste muudetud raamistikku käsitleva komisjoni talituste töödokumendi kohta³ ning tervitab ELi läbivaadatud tulemuste raamistiku vastavusse viimist kestliku arengu eesmärkide näitajatega ning uue Euroopa arengukonsensusega ja Euroopa konsensusega humanitaarabi valdkonnas. Samuti tervitab nõukogu järelevalveprotsessi tugevdamist partnerriikides ja aruandlust käimasolevate ELi sekkumiste tulemuste kohta. Parema andmete katvus ja õigeaegne teavitamine on olulised otsuste tegemise ja vastastikuse vastutuse ning üldsuse teadlikkuse ja nähtavuse seisukohast. Nõukogu kutsub komisjoni üles veelgi tugevdama aruandlust iga-aastases aruandes sisalduvate tulemuste kohta ja lisama vajaduse korral konkreetsed tulemused. Lisaks ergutab nõukogu komisjoni arendama tulevastes iga-aastastes aruannetes edasi oma aruandlust ühise rakendamise ja rakenduspartnerite kaasamise kohta, mis on liigitatud finantsmääruses osutatud üksuste liikide kaupa.
20. Nõukogu toetab ELi jõupingutusi arengukoostööd käsitleva teabe esitamisel, näiteks ELi arengualase kommunikatsiooni võrgustiku kaudu. Nõukogu kutsub komisjoni üles kasutama selliseid üritusi nagu Euroopa arengupäevad ära selleks, et edendada inimkeskset kaasamist ning tugevdada selliseid algatusi nagu arenguhariduse ja teadlikkuse suurendamise (DEAR) programm ja välissuhete poliitikalabor. Erilist tähelepanu tuleks pöörata noortele ja lastele ELi jõupingutustes, mida tehakse nähtavuse, teabe ja teavitamise parandamiseks nii liidus kui ka väljaspool liitu.

³ 14553/18.